

سرشناسه زرشناس، شهریار

عنوان و نام پدیدآور پیوند ناگسستنی تکنوکراسی و اقتصاد نئولیبرال

مشخصات نشر قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری ۸۴ ص: مصور (رنگی).

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۱-۸۳۲-۹

وضعیت فهرست نویسی فیپای مختصر

یادداشت فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

یادداشت کتابنامه.

شناسه افزوده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف

شماره کتابشناسی ملی ۳۷۸۵۵۸۲

پیوند ناگسسته

تکنو کراسے واقتصادنئولیبیرال

شهریار زرشناس

نشر معارف

بیوند نامستنی تکنوکسی و اقتصاد نویلیر

نویسنده شهریار زرشناس صفحه‌آرا مهدیه شیربخت
طرح جلد ابوالفضل رنجبران ناشر دفتر نشر معارف
(وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها) نویث
چاپ اول، ۱۳۹۴ شمارگان ۲۰۰۰ نسخه قیمت ۳۰۰۰
تومان شابک ۹ ۸۲۲ ۵۳۱ ۹۶۴ ۹۷۸

مراکز پخش:

مدیریت پخش دفتر نشر معارف قم، خیابان شهدا، کوچه ۳۲، شماره ۳، تلفن: ۳۷۷۴۰۰۰۴ پاتوق کتاب قم‌نشد
اول، خیابان شهدا، روبه‌روی دفتر مقام معظم رهبری، تلفن: ۳۷۷۳۵۴۵۱ پاتوق کتاب قم‌نشد دوم، ابتدای بلوار امین، بلوار
جمهوری اسلامی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، تلفن: ۳۲۹۰۴۴۴۰ پاتوق کتاب تهران خیابان انقلاب،
چهارراه کالج، پلاک ۷۱۵، تلفن: ۸۸۹۱۱۲۱۲ پاتوق کتاب شیراز سی‌متری سینما سعدی، بین چهارراه ذوالانوار و چهارراه
مشیرنو، پلاک ۱۵۰، تلفن: ۷۱۳۳۳۴۴۶۱۵ پاتوق کتاب مشهد چهارراه شهدا، خیابان آیت‌الله بهجت، نبش کوچه هفتم،
تلفن: ۵۱۳۲۲۲۰۱۱۹ پاتوق کتاب کرمانشاه چهارراه مدرس، خیابان پزشکان، پلاک ۲۲، تلفن: ۸۳۳۷۲۳۸۴۱۱ پاتوق
کتاب کرمان خیابان شهید مطهری، بین کوچه ۵۴ و ۵۶، تلفن: ۳۴۳۲۳۱۴۶۶ پاتوق کتاب رشت خیابان امام خمینی،
روبروی بانک رفاه، تلفن: ۱۳۳۳۲۲۰۶۹۷ پاتوق کتاب تبریز میدان ساعت، انتهای خیابان مقصودیه، جنب سازمان فناوری
اطلاعات شهرداری، تلفن: ۴۱۳۵۵۷۶۰۰۰ پاتوق کتاب کرج چهارراه طالقانی، به سمت میدان سپاه، بعد از زیرگذر، جنب
هلال احمر، ساختمان دی، طبقه زیرزمین، تلفن: ۲۶۳۴۴۳۵۲۹۰ پاتوق کتاب شهرکرد خیابان ولی عصر^(۵)، بالاتر از سه
راه سینما، تلفن: ۳۸۳۲۲۴۳۲۲۲ پاتوق کتاب قزوین چهارراه بنیاد شهید، روبروی بانک سپه و بانک مهر اقتصاد، تلفن
۲۸۳۳۳۶۲۸۰۶ پاتوق کتاب ساری میدان شهدا، خیابان ۱۸ دی، روبروی مسجد امام حسین^(۶)، تلفن: ۱۱۳۳۲۵۳۰۲۰
پاتوق کتاب ارومیه تقاطع خیابان رسالت و دستغیب، نبش چهارراه مافی، تلفن: ۴۴۲۳۲۵۴۵۲۲ پاتوق کتاب اراک خیابان
امام خمینی^(۷)، خیابان میرزای شیرازی (مسجد سیدها)، ساختمان حوزه علمیه خواهران، تلفن: ۸۶۳۲۲۲۹۰۳۸
پاتوق کتاب اصفهان چهارراه تختی، خیابان مسجد سید، روبروی بانک صادرات، تلفن: ۳۱۳۳۳۷۱۹۱ پاتوق کتاب
اردبیل سه راه دانش، خیابان اسماعیل بیگ، جنب بانک ایران زمین، ۳۴۶۰۳۱۴ ۳۳۲۶، تلفن: ۴۵ پاتوق کتاب بیرجند خیابان
پاسداران، نبش پاسداران ۱۹، پلاک ۵۴، تلفن: ۵۶۳۲۲۴۲۰۷۸ پاتوق کتاب ایلام خیابان آیت‌الله حیدری، روبروی مسکن
و شهرسازی استان، تلفن: ۹۱۰۷۷۵۵۱۸۸ پاتوق کتاب گرگان مقابل پارک شهر، کوچه بوعلی، تلفن: ۱۷۳۳۳۳۳۸۸۰
پاتوق کتاب اهواز خیابان نادری، خیابان شهید سراج، ساختمان یاس، طبقه همکف، تلفن: ۷۶۳۱۷۵۵۷ پاتوق کتاب بوشهر
بندرعباس خیابان دانشگاه، جنب مؤسسه اعتباری عسکریه، پاساژ کاکتوس، تلفن: ۹۱۰۷۷۵۵۱۶۴ پاتوق کتاب زنجان خیابان امام خمینی،
خیابان امام خمینی، جنب حوزه علمیه امام خمینی، تلفن: ۹۱۷۶۶۷۱۵۵۴ پاتوق کتاب زنجان خیابان امام خمینی،
جنب امامزاده سیدابراهیم^(۸)، تلفن: ۲۴۳۳۳۶۶۴۲۵ پاتوق کتاب خرم‌آباد خیابان شهید مطهری، سه راه اول، روبروی
بانک صادرات، تلفن: ۹۱۰۷۷۵۵۱۷۴

پایگاه اینترنتی ketabroom.ir نشانی اینترنتی info@ketabroom.ir

فهرست

پیش‌گفتار.....	۷
چگونگی ظهور تکنوکراسی در غرب	۱۱
چیستی تکنوکراسی.....	۱۴
چگونگی ورود تکنوکراسی به ایران	۲۱
ظهور تکنوکراسی پس از پیروزی انقلاب	۲۷
چگونگی گسترش تکنوکراسی در ایران.....	۳۱
پیوند نزدیک تکنوکرات‌ها و روشنفکران	۴۵
حضور تکنوکرات‌ها در عرصه اقتصاد و سیاست	۴۶
تأثیرات تکنوکراسی در زندگی مردم و دولت‌مردان	۴۹
مدل اقتصادی تکنوکرات‌ها و پیامدهایش	۵۷
ایده نادرست ژاپن اسلامی	۶۶
دوران گذار و سؤالات پیش‌رو؛ استفاده از تکنولوژی، تعهد یا تخصص، کارآمدی	۷۴

با ظهور و بسط تکنولوژی جدید و گسترش دامنه نفوذ آن، «سن سیمون» نویسنده سوسیالیست فرانسوی (۱۸۲۵) این نظر را مطرح کرد که با غلبه یافتن تکنوکراسی (نظام تکنیک)، تکنوکرات‌ها یافن سالاران (کسانی که اداره و کنترل نظام تکنیک مدرن را بر عهده دارند) قدرت یافته‌اند. واقعیت این است که از دهه‌های پایانی قرن نوزدهم، همه مظاهر تمدن مدرن به سیطره تکنیک و تکنوکراسی درآمد و اساساً تفکر، در نحوی تکنیک‌گرایی مُنحل شد. به لحاظ اجتماعی نیز طبقه نوظهوری که آشنایان و راهبران تکنیک جدید بودند (تکنوکرات‌ها) قدرت گرفتند و ولایت تکنیک و سیطره نظام تکنیک، همه چیز را به رنگ خود درآورد.

لیبرالیسم کلاسیک در خود مایه‌های تکنیکی بسیار داشت، اما سیطره تمام عیار تکنوکرات‌ها در عصر امپریالیسم نحوی نظام مبتنی بر انحصارات بزرگ خصوصی و دولتی - که با برنامه‌ریزی‌های بسیار دقیق تکنیکی و بدون بهره‌گیری از تفکر اداره می‌شوند - پدید آورد و تکنوکرات‌ها و روشنفکران و سیاستمداران در یکدیگر ادغام شدند و تکنوکرات‌ها به عنوان یک طبقه اجتماعی، صاحب قدرت و ثروت زیادی شدند و یا با سرمایه داران پیوند خوردند و یا در خدمت آن‌ها درآمدند.

اصطلاح «تکنوکراسی» در سال ۱۹۱۹ میلادی توسط «ویلیام

هنری اسمیت» نویسنده آمریکایی مطرح گردید. چند سال بعد «هوارد اسکات» در حمایت از نظریه حکومت تکنوکرات‌ها، کتاب «مهندسان و سیستم قیمت» را نوشت. این اصطلاح در دهه شصت قرن بیستم، در فرانسه نیز رواج گسترده‌ای یافت. تکنوکرات‌ها یک طبقه اجتماعی ذی نفوذ جامعه مدرن هستند که پس از «زرسالاران» (سرمایه‌داران)، قوی‌ترین طبقه متنفذ اجتماعی در جوامع مدرن می‌باشند و طیف بالایی از آنها سهم در قدرت بورژوازی هستند.

در ایران نیز طبقه تکنوکرات حضور داشته و به‌ویژه در سال‌های موسوم به «سازندگی» بر اثر درپیش گرفتن رویکردهای توسعه‌مدارانه، از قدرت و مکنیت بسیاری برخوردار گردیده و به عنوان یک جناح نیرومند در جمهوری اسلامی ظاهر گردید. تکنوکرات‌های حکومتی و غیرحکومتی ایران علی‌رغم برخی اعتقادات و ظواهر مذهبی، اندیشه‌های سکولاریستی دارند و مروج نئولیبرالیسم و گرنش در مقابل نظام جهانی سلطه و عدول از آرمان‌های انقلاب و درپیش گرفتن طریق شبه مدرنیته در ایران هستند.^۱

دوره تکنوکراسی و تکنوکرات‌ها محدود به سال‌های موسوم به «سازندگی» و «کارگزارانی»‌ها نیست، اصولگرا و اصلاح طلب هم

۱. برگرفته از کتاب «واژه‌نامه سیاسی و فرهنگی» نوشته شهیار زرشناس، چاپ اول،

۱۳۹۳، قم: دفتر نشر معارف.

- ۹ نمی‌شناسد، گویا مانند روحی است که می‌تواند در هر کسی وجود داشته باشد. در این کتاب به چستی تکنوکراسی، تاریخچه آن در غرب، نگاه متفکران غربی به این مفهوم، چگونگی ورود تکنوکراسی به ایران، اثرات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی حاکمیت تکنوکرات‌ها، معیارهای شناخت تکنوکرات‌ها، خطر تکنوکرات‌ها برای ایران اسلامی و حکومت دینی و... پرداخته می‌شود. امید که مورد توجه اهل فکر و نظر قرار گیرد.